

NATO Védelmi Akadémia - soknemzetiségű környezet és munkahely

---

NATO Védelmi Akadémia¹ (NATO Defense College, a továbbiakban NDC) Róma, Cecchignola nevű kerületében, a Citta Militare (Katonaváros) területén található. Az iskola alapítása óta 6035 hallgató végezte el a felsővezetői tanfolyamot. A hallgatók, Izland és Luxemburg kivételével a NATO minden tagországából érkeznek. A mostani 104. Felsővezetői tanfolyamon 82 tiszt és azonos beosztású civil – ebből 12 békepartnerségi, 3 Mediterrán Párbeszéd országbeli és egy orosz résztvevő – tanul. Magyarország tanfolyamonként két kvótával rendelkezik, azaz félévente két hallgatót küldhet. Eddig 25 magyar végzett ezen a tanfolyamon. Ha a többi oktatási formát is figyelembe vesszük, akkor a kezdetek óta több mint 7500 hallgatója volt eddig az intézménynek.

Az Akadémia megnyitotta oktatási intézményét a Békepartner országok előtt. Az Integrált Békepartnerségi /EBESz/ Mediterrán Párbeszéd (Integrated PfP OSCE Course, a továbbiakban IPOC) tanfolyam során mintegy 30-35 új hallgató csatlakozik a felsővezetői tanfolyamhoz.

Az NDC a szövetség stratégiai szintű képzéssel foglalkozó intézménye. A NATO Védelmi Akadémia felsővezetői tanfolyam célja magas beosztású polgári alkalmazottak és hivatásos tisztek NATO-beosztásokba és törzsekbe, soknemzetiségű környezetben való munkára történő felkészítése. A Védelmi Akadémián való részvétel előfeltétele az alezredesi, ezredesi rendfokozat és a STANAG 6001 szerinti nyelvvizsgát igazoló okmány megléte.

Történelem

Az NDC alapítására Dwight D. Eisenhower tábornok, a NATO első európai főparancsnoka, későbbi amerikai elnök javaslata alapján került sor, aki felismerte az új, különleges rendeltetésű nemzetközi oktatási intézmény szükségességét. Fontosnak ítélte, hogy olyan katonákat és civileket képezzenek, akik alapos ismereteikkel rendelkeznek a szövetségről, és rövid időn belül képesek alkalmazkodni az új környezethez.

Az NDC 1954. november 19-én Párizsban megnyitotta kapuját az 1. Felsővezetői Tanfolyam előtt. Az iskola 1966-ig Párizsban² működött, az intézmény először Róma EUR kerületébe, majd 1999. szeptember 10-én a Citta Militare területére, az új épületbe költözött. 2001. szeptember 25-én fennállásának 50. évfordulóját ünnepelte az intézmény.

Eisenhower tábornok az intézmény feladatát az alábbiak szerint fogalmazta meg: „A NATO Védelmi Akadémia küldetése és feladata az, hogy a szövetség hatékony működéséhez és kohéziójához járuljon hozzá azzal, hogy olyan, katonapolitikai kérdésekkel foglalkozó,

stratégiai szintű tanfolyamokat szervez, ahol NATO és NATO-hoz kapcsolódó fontos beosztásokra készítik fel a tiszteket és a civileket.”

Az Akadémia

Az NDC a Katonai Bizottság közvetlen alárendeltségében működik. Az NDC parancsnoka 2002 februárjától a francia Jean-Paul Raffenne altábornagy. Segítői az amerikai Mr. John Berry a fakultás dékánja (Dean), a lengyel Gregorz Wisniewski dandártábornok az akadémiai program tervezéséért (Director of Academic Planning and Policy), valamint az angol John Durance dandártábornok, az iskola mindennapi életéért (Director of Academic Operations) felelős igazgatói.

Az akadémiai program munkájában húsz (amerikai, angol, belga, cseh, dán, francia, görög, holland, kanadai, magyar, lengyel, német, norvég, olasz, portugál, török, spanyol) fakultás tanácsadó (faculty advisor) vesz aktívan részt. Egyesek az akadémiai csoportok (committee) irányításával, mások a négy oktatási modul és ezen belül az oktatási időszakok és az akadémia egyéb tanfolyamainak, mint például a rövid modul tanfolyamok (short modular courses), a tábornoki tanfolyam (GFOC=General and Flag Officer Course), valamint az IPOC tervezésével foglalkoznak. Vannak olyan kollégák is, akik a kutatási program keretén belül nemzetközi kutatói szemináriumokat és konferenciákat szerveznek.

Az Academic Policy Branch az akadémiaparancsnokok konferenciája (Conference of Commandants) szervezésével foglalkozik, valamint a PfP Védelmi Akadémiák és a Biztonsági Tanulmányok Intézetei Konzorciuma munkacsoportjaiban való részvételt és munkát koordinálja. A tanulmányi utak szervezéséért és lebonyolításáért az Academic Field Study Branch munkatársai a felelősek.

Az Akadémia munkatársai belső hálózattal vannak összekapcsolva és internet hozzáféréssel rendelkeznek. Az iskola belső hálózatán megtalálható az összes szabályzat, az ún. Standard Operating Procedures (SOP). Az NDC mindennapi életét és működését 89 szabályzat tartalmazza. Ezek között megtalálhatók a telefon- és faxhasználat szabályai, az olasz nemzeti ünnepek, NATO travel orderek, az orvosi ellátásra, az ügyeletes tiszt feladataira, a tűzvédelemre, valamint rendkívüli eseményre vonatkozó leírások. Ugyancsak a hálózaton találjuk az aktualizált belső telefonkönyvet és az iskola szervezeti felépítését. A szabadság nyilvántartása, a konferenciák és szeminárium programjaihoz az egyes előadótermek biztosítása mind a hálózaton zajlik.

A papír alapú levelezés ritka, a belső hálózaton a Microsoft Outlook program segítségével zajló forgalom teszi ki a napi kommunikáció 90%-át. Sok esetben ez azt is jelenti, hogy személytelenné is válik, mert egyszerűbb az „elküld” gombot megnyomni, mint átmenni a szomszédos irodákba, esetleg felmenni a második, netán a harmadik emeletre. A papír alapú levelezés leginkább a kimenő hivatalos levelekre jellemző.

A hallgatók a közel fél éves tanfolyam alatt nyelvképzésben és akadémiai képzésben részesülnek. Lehetőségük van az Akadémia szakkönyvtárának, a WebOpac rendszernek, valamint a modern számítástechnikai eszközök használatára. Az iskola négy-, illetve kéthetes, nyelvtudásfrissítő kurzust tart a tanfolyam megkezdése előtt.

A meglévő és bemeneti követelményként deklarált NATO STANAG nyelvvizsga nemzetenként eltérő, különböző szintű angol nyelvtudást jelent. Az angolt nem anyanyelvi szinten beszélő hallgatók kötelező angol nyelvképzésben vesznek részt. A tanulócsoporthoz történő beosztás az angol nyelvi szintfelmérő alapján történik, amely több részből áll (hallás utáni értés, nyelvtani teszt, egyéni beszélgetés). Az anyanyelvi angolok vagy STANAG 4444 szintű angol nyelvtudással rendelkezők a francia vagy az olasz nyelv között választhatnak.

Az akadémiai program 4 fő oktatási modulból, ezen belül 10 oktatási periódusból áll, ezek az alábbiak: A1: stratégiai elmélet és gondolkodás; A2: Változó biztonsági környezet; B1: Nemzetközi intézmények és szervezetek; B2: A transzatlanti kapcsolat – tanulmányi út; C1: a NATO szervezete és munkamódszerei; C2: NATO a változó világban; D1: Globális biztonsági kihívások; D2: Európai tanulmányi út; D3: Regionális biztonsági kihívások; D4: Válságkezelési gyakorlat.

A többnemzetiségű környezetben tanulók, dolgozók közötti kommunikáció alapvető fontosságú eleme a közös nyelv, de legalább annyira fontosak a gondolkodásmóddal, az életvitellel, a szokásokkal, az ünnepekkel, az étrenddel, az öltözködéssel, a közlekedéssel, a gesztikulációval és sok minden más, a mindennapi élettel kapcsolatos ismeretek is.

Nagy tisztelője vagyok Vincze Lajos professzor úrnak. Már hallgatójaként is mindig élvezettel hallgattam előadásait a multikulturalitás kihívásairól. Nemrégiben a Humán Szemlében megjelent két cikke is – „A multikulturalitás kommunikációs kihívásai” valamint „A multikulturalitás kommunikációs kihívásai a hadseregben” címmel – olyan rendkívül aktuális kérdéseket vetett fel, amelyekkel a mindennapi munkavégzés során találkozom a NATO Védelmi Akadémián is.

Évekkel ezelőtt otthon nagyon sok irodában láttam kifüggesztve egy karikatúrát, azokról a tulajdonságokról szól, amelyek a tökéletes NATO katonát jellemzik³. Ez a poszter is arra utal, hogy a soknemzetiségű katonai közegben is fellelhetők a nemzedékeken át hagyományozódó sztereotípiák. Több mint féléves tapasztalatom alapján azt mondhatom, hogy az egyes nemzetekről kialakított előítéletek, a karikatúrával ellentétben itt nem működnek. Van

rendkívül jó humorú német, nyugodt kanadai, visszafogott olasz, és agilis spanyol kollégám.

A hallgatók kilenc csoportba vannak osztva, ebből kettő a kétnyelvű (angol, francia). A soknemzetiségű csoporton belül a mindennapi munkájuk során gyakorolják a konszenzus kialakítását és érzékelik a döntéseik meghozatalának nehézségeit.

A napi munka reggel 8-kor a nyelvórákkal kezdődik, amelyet 9 és 10 óra között a délelőtti szeminárium

követ. A szemináriumon mindig az aznapi előadás témáját vitatja meg a csoport. Az oktatási periódusért felelős fakultás tanácsadó összeállítja az ún. fakultás tanácsadói-hallgatói jegyzetet, amelyben a témakörök rövid szakmai ismertetése mellett kötelező és ajánlott irodalom is található. A témák feldolgozását a hallgatók a részükre kiadott kötelező olvasmányok alapján, az előadást követő kérdés-felelet órában, illetve a reggeli és a délutáni szemináriumok keretében végzik 9-10 fős csoportokban. A csoportok a NATO bizottságainak munkamódszerét követik, minden hallgatónak lehetősége nyílik arra, hogy betöltse az elnöki pozíciót, illetve hogy más megbízatást vállaljon. Minden nap van a csoportokban egy-egy a hírekért felelős hallgató (newsman), és a nap szakértője (expert of the day). Az előbbi a

világban zajló legfontosabb, vagy fontosnak vélt eseményekre irányítja rá a figyelmet, a nap szakértőjének feladata pedig az, hogy áttekintse, összegezze a téma legfontosabb sarokpontjait.

Az NDC elgondolása szerint tanulmányi ciklusonként változik az elnök személye a committee-n belül, de vannak állandó beosztások is, mint a csoport informatikai biztosításért felelős tisztje, a titkár, a kultúr- és sportfelelős, valamint a közös kutatási projektet irányító elnök és titkára.

A kávészünetben egy-egy csoportnak nyílik lehetősége arra, hogy az előadóval vagy előadókkal kötetlen beszélgetést folytassanak. A délutáni szeminárium ideje alatt pedig egy másik csoport kap erre lehetőséget. A tanulmányi időszakot speciális szemináriumok (pl. Mediterrán Párbeszéd, tömegpusztító fegyverek, IPOC) – és egy válságkezelési gyakorlat (tárgyalási technikák elsajátítása, problémamegoldó készség fejlesztése, szimulált válsághelyzetek) egészítik ki.

Az akadémia tematikájának szerves részét képezik a tanulmányi utak. A tanulmányi utak (B2: A transzatlanti kapcsolat, D2: Európai) célja az adott NATO-országok kül-, nemzetbiztonsági-, gazdaság- és honvédelmi politikájának a megismerése. A különböző országokban az adott téma és terület legjobb szakértőitől (vezérkari főnök, miniszterek, államtitkárok) előadások hangzanak el. Érdekes szakmai bemutatókat és kulturális programot is szerveznek a felsővezetői tanfolyam számára.

A közel fél év alatt a hallgatók egy közös kutatási projekten (Study Project) dolgoznak. Minden csoport más és más témával foglalkozik, rendkívül nagy a választék: nemzetközi terrorizmus, NATO-Európai Unió együttműködés, a Mediterrán Párbeszéd, a NATO és Partnerség a Békéért jövője, a NATO átalakulása, felelősségi területen kívüli NATO szerepvállalás, vízkészlet és a biztonság. A hallgatói csoportok az adott témát tudományos igényességgel dolgozzák fel. A kutatói tevékenység eredményeként elkészülő mintegy 20-25 oldalas írásos munkát és eredményeket a tanfolyam végén az auditóriumban mutatják be a hallgatótársaiknak.

Évtizedes hagyományok és szokások vannak az NDC-n. A tanulmányi utak során annak az országnak a hallgatói, akiknek légtérén keresztül repülünk, kulturális műsorral, rögtönzött ország-ismertetővel, valamint apró ajándékokkal, kis süteménnyel és itallal kedveskedtek a többieknek. A „Nemzetközi est” azt a célt szolgálja, hogy a hallgatók megismerjék egymás országát, kultúráját, szokásait, ételeit, italait. Ez mindig érdekes színfoltja a tanfolyamnak. A tanfolyam sikeres befejezését követően, a hagyományoknak megfelelően rendezik meg a „tanfolyam bált”.

A jelen

2001 szeptemberében, az iskola fél évszázados fennállása alkalmából rendezett ünnepségen Lord Robertson azt hangsúlyozta, hogy a stratégiai képzés forradalmára van szükség, amely azt jelenti, hogy az akadémiai közösségnek az új, komplex és kiszámíthatatlan kihívásokra kell összpontosítania figyelmét, erre kell felkészíteni hallgatóit.

Az Akadémia a hallgatóknak a kereteket teremti meg, nemzetközi hírű előadók meghívásával, kutatási lehetőségek biztosításával, az azonban a hallgatók egyéni hozzáállásán és ambícióján is múlik, hogy a felkínált lehetőségből mennyit hasznosítanak, és milyen útravalót visznek magukkal. Mindezt céltudatosan, rugalmasan, nyitottan, türelemmel, humorérzékkel kell tenni. A hallgatók a tanfolyam végén értékelést és bizonyítványt kapnak a teljesítményükről. A hallgatók többsége pontosan tudja, hogy a felsővezetői tanfolyam elvégzése után milyen NATO, vagy a NATO tevékenységéhez kapcsolódó beosztásokba kerül.

A felsővezetői tanfolyam költségvonzatai is fokozottan alátámasztják a személyi

kiválasztás kiemelt fontosságát. Nagyon fontos tehát, a küldő országok feladata és felelőssége az, hogy a hallgatók által megszerzett és NATO-körökben jegyzett tudással jól sáfárkodjanak.

Siposné dr. Kecskeméthy Klára ezredes⁴

1: A NATO Védelmi Akadémiáról az alábbi honlapon szerezhetünk részletesebb információkat: <http://www.ndc.nato.int>, a Hadtudomány 2002/1. számában már jelent meg egy rövid ismertető az intézményről.

2: Franciaország 1966-ban lépett ki a szövetség integrált katonai szervezetéből, ezért tette át a székhelyét az iskola Olaszországba.

3: The perfect NATO member should be.... calm as a Canadian, flexible as an American, generous as a Dutchman, sober as a Norwegian, discreet as a Dane, reserved as an Italian, straightforward as a Brit, active as a Spaniard, organized as a Greek, relaxed as a Turk, conspicuous as a Luxembourgian, intelligible as an Icelander, humble as a Frenchman, technical as a Portuguese, available as a Belgian, humorous as a German. (A tökéletes NATO tag legyen olyan nyugodt, mint egy kanadai, rugalmas, mint egy amerikai, bőkezű, mint egy holland, józan, mint egy norvég, diszkrét, mint egy dán, tartózkodó, mint egy olasz, egyenes, mint egy brit, aktív, mint egy spanyol, szervezett, mint egy görög, laza, mint egy török, feltűnő, mint egy luxemburgi, érthető, mint egy izlandi, szerény, mint egy francia, gyakorlatias, mint egy portugál, rendelkezésre álló, mint egy belga és humoros, mint egy német.)

4: A cikk szerzője 2003. július 1-től dolgozik a NATO Védelmi Akadémián nemzeti rangidős tisztként, fakultás tanácsadói beosztásban a Curriculum Planning Branch-ban. Fakultás tanácsadóként feladata többek között az akadémiai program összeállításában való aktív részvétel, valamint két oktatási modul (a NATO a változó világban, és a Regionális biztonsági kihívások) mindenre kiterjedő megszervezése és lebonyolítása.